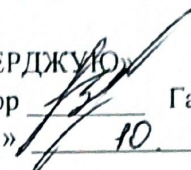

КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ
ТА ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Галина ВОЛОЩУК

« 27 » 10 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА»
ДЛЯ СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧИХ КУРСІВ
ДО СКЛАДАННЯ НМТ У 2026 РОЦІ

Загальна кількість годин – 75

Аудиторні години – 60

Розробник – ст. викл. Ольга Горецька

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Тематичний план курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Українська мова
Розробник (-и)	Старший викладач Горецька Ольга Петрівна
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	olha.horetska@cnu.edu.ua
Обсяг дисципліни	75 годин (60 годин – аудиторні заняття, 15 годин – самостійна робота)

2. Анотація до курсу

Програма створена для випускників закладів загальної середньої освіти усіх форм власності, які є слухачами підготовчих курсів у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника та проходять комплексну підготовку до складання Національного Мультипредметного Тесту (НМТ) з української мови у 2026 році. Програма створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Зміст програми повністю відповідає чинній Програмі ЗНО/НМТ з української мови та охоплює розділи мовознавства, передбачені державним стандартом. Програма спрямована на систематизацію шкільних знань, усунення прогалин у навчанні та опанування специфічних технік вирішення тестових завдань різних рівнів складності.

Цільова аудиторія: учні 11-х класів, випускники минулих років та всі, хто планує вступати до закладів вищої освіти у 2026 році.

3. Мета та цілі курсу

Комплексна підготовка слухачів, що включає систематизацію знань, отриманих у школі, ліквідацію освітніх прогалин, забезпечення якісної теоретичної та практичної підготовки слухачів до успішного складання НМТ з української мови у 2026 році, розвиток навичок швидкого аналізу тестових завдань та подолання психологічного бар'єру перед екзаменом.

4. Компетентності

Дисципліна «Українська мова» спрямована на формування у випускників мовної компетентності відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних шкільних навчальних програм та Програми ЗНО/НМТ з української мови.

5. Результати навчання

Після закінчення курсу слухач очікувано повинен: - вільно орієнтуватися в нормах сучасного українського правопису та застосовувати їх на практиці, демонструвати навички правильного визначення частин мови, типів речень, видів відокремлених членів та типів підрядного зв'язку в складних реченнях, правильного наголошування слів; - аналізувати прочитаний текст: визначати тему, головну думку, стиль (художній, офіційно-діловий, науковий, публіцистичний, розмовний); - раціонально розподіляти час під час виконання підсумкових тестових завдань; - володіти алгоритмами розв'язання різних типів тестових завдань.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу складає 60 аудиторних годин (практичні заняття) та 15 годин самостійної роботи. Програма містить теми: «Синтаксис словосполучення й простого речення» - 15 аудиторних годин, «Просте ускладнене речення» - 7 аудиторних години, «Синтаксис складного речення» - 9 аудиторних годин, «Лексикологія. Фразеологія» - 3 аудиторних години, «Морфеміка. Морфологія» - 2 аудиторних години, «Частини мови» - 16 аудиторних годин, «Фонетика. Орфоєпія. Орфографія» - 8 аудиторних годин.

Засоби діагностики успішності навчання – змістові тематичні тестування.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумкове тестування.

№ з/п	ТЕМА ЗАНЯТТЯ	К-ть год.
Синтаксис словосполучення й простого речення		
1.	Синтаксис як один із розділів граматики. Словосполучення.	1
2.	Помилки в побудові словосполучень і способи їх усунення.	1
3.	Речення. Головні члени речення. Підмет, його типи й засоби вираження.	1
4.	Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.	1
5.	Тире між підметом і присудком. Координація підмета й присудка.	1
6.	Другорядні члени речення. Додаток.	1
7.	Означення узгоджене й неузгоджене.	1
8.	Прикладка як різновид означення. Правопис прикладок.	1
9.	Обставина, її типи.	1
10.	Синтаксичні функції інфінітива.	1
11.	Види речень у сучасній українській мові: за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).	1
12.	Неповні речення, їх види.	1
13.	Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена. Односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові).	1
14.	Односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень.	1
15.	Критерії розпізнавання односкладних і неповних двоскладних речень.	1
Просте ускладнене речення		
16.	Речення з однорідними членами, розділові знаки в них. Правила визначення однорідності означень.	1
17.	Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами, розділові знаки при них. Синтаксичні норми побудови речень з однорідними членами.	1
18.	Речення з відокремленими членами. Критерії визначення відокремлених членів речення.	1
19.	Правила відокремлення означень різних видів (узгоджених, неузгоджених; поширених, непоширених).	1
20.	Відокремлені прикладки.	1
21.	Умови відокремлення додатків, обставин. Відокремлені уточнювальні члени речення. Синтаксичні норми побудови речень з відокремленими членами.	1
22.	Розділові знаки в реченнях зі вставними конструкціями.	1
Синтаксис складного речення		
23.	Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.	1
24.	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Смыслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні.	1
25.	Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні.	1
26.	Складнопідрядні речення з означальними й з'ясувальними підрядними частинами.	1
27.	Складнопідрядні речення з обставинними підрядними частинами (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).	1

28.	Синонімія складнопідрядних речень та простих, ускладнених відокремленими означеннями й обставинами.	1
29.	Безсполучникові складні речення, розділові знаки в них.	1
30.	Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в них.	1
31.	Пряма мова як спосіб передачі чужого мовлення. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою.	1
Лексикологія. Фразеологія		
32.	Лексичне значення слова. Багатозначні слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі (власне архаїзми й історизми) й нові слова (неологізми, авторські неологізми).	1
33.	Лексичні норми. Способи усунення лексичних помилок у мовленні.	1
34.	Фразеологія. Фразеологізми. Синонімія й антонімія фразеологізмів.	1
Морфеміка. Морфологія		
35.	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Правопис префіксів і суфіксів.	1
36.	Морфологія як розділ граматики. Критерії визначення приналежності слів до частин мови. Явища переходу слів з однієї частини мови в іншу.	1
Іменник		
37.	Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду.	1
38.	Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи.	1
39.	Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви <i>-а(-я), -у (-ю)</i> в закінченнях іменників другої відміни.	1
40.	Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Правопис складних іменників.	1
Числівник		
41.	Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) і порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників.	1
42.	Зв'язок числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.	1
Прикметник. Займенник		
43.	Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи). Правопис складних прикметників.	1
44.	Займенник як частина мови. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.	1
Дієслово		
45.	Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но, -то</i>). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм.	1
46.	Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.	1

47.	Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот.	1
48.	Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Норми побудови речень з дієприслівниковим зворотом.	1
Прислівник		
49.	Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Правопис прислівників на <i>-о</i> , <i>-е</i> , утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.	1
Службові частини мови		
50.	Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.	1
51.	Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за вживанням (одиночні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.	1
52.	Частка як службова частина мови. Правопис часток.	1
Фонетика. Орфоенія. Орфографія		
53.	Фонетика. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді, м'які й пом'якшені, дзвінкі й глухі, шиплячі й свистячі. Уподібнення приголосних звуків.	1
54.	Спрощення в групах приголосних, позначення його на письмі. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв <i>я, ю, є, ї, щ</i> .	1
55.	Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Основні випадки чергування <i>у – в, і – й</i> .	1
56.	Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні <i>[e], [u], [o]</i> в коренях слів.	1
57.	Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа.	1
58.	Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків різних морфем.	1
59.	Написання слів іншомовного походження.	1
60.	Узагальнення вивченого. Підсумкове тестування та аналіз допущених помилок.	1

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	ТЕМА	К-ть год.
1.	Стилістика. Стили мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки та функції.	1
2.	Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Типи словосполучень. Види підрядного зв'язку в словосполученнях.	1
3.	Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні);	1
4.	Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок), розділові знаки в таких реченнях. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Розділові знаки при звертаннях.	1
5.	Розділові знаки в складнопідрядному реченні. Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами: однорідна, неоднорідна, послідовна підрядність.	1

6.	Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями: з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною).	1
7.	Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із цитатою, діалогом.	1
8.	Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни.	1
9.	Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний (безафіксний), складання слів або основ.	1
10.	Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників.	1
11.	Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.	1
12.	Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Особливості відмінювання займенників.	1
13.	Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові).	1
14.	Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис частки <i>не</i> з різними частинами мови. Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків. Загальна морфологія.	1
15.	Алфавіт. Склад. Складоподіл. Сполучення <i>йо,ьо</i> . Основні правила переносу слів із рядка в рядок. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.	1

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Національний мультипредметний тест. Українська мова: тестові завдання у форматі НМТ / О. Авраменко. – Харків: Юнісофт, 2023. – 88с.
2. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник.
Завдання в тестовій формі: І частина / Олександр Авраменко, Марія Блажко. К.: Грамота, 2021. 496 с.
3. Авраменко О. Українська мова: правопис у таблицях, тестові завдання: навч. посібн. для підготовки до ДПА та ЗНО для учнів загальноосв. навч. закл. / Олександр Авраменко, Оксана Тищенко. К.:КНИГОЛАВ, 2021. 200 с.
4. Авраменко О. Українська мова: Теорія в таблицях. Завдання у форматі НМТ/ЗНО / Олександр Авраменко. – Київ: Грамота, 2023. – 232 с.
5. Білецька О. Національний мультипредметний тест. Українська мова: тестові завдання у форматі НМТ / О. Білецька. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2023. – 96 с.
6. Блажко М. Українська мова в таблицях: посіб. для загальноосв. навч. закл. / Марія Блажко. К.: Грамота, 2017. 104 с.
7. Глазова О. П. Українська орфографія: Навч. посібник. Харків: Веста: Ранок, 2005. 384 с.

8. Заболотний О. В. Типові тестові завдання у форматі НМТ: Українська мова / О.В. Заболотний, В. В. Заболотний. – Київ: Літера ЛТД, 2023. – 64 с.
9. Коваленко О.В. Українська мова. Підготовка до вступного тестування для старшокласників та абітурієнтів: Частина 1, 2. К.: СПДФО Поляков О.В. 2011. 90 с.
10. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посіб. 7-ме вид., стереотип. К.: Вища шк., 2006. 287 с.
11. Омельчук С. Правописний практикум з української мови. Норми нової редакції «Українського правопису» / Сергій Омельчук, Марія Блажко: Грамота, 2020. – 224 с.
12. Орфографічний словник української мови: Близько 120000 слів / Уклад.: С.І.Головащук, М. М. Пещак, В. М. Русанівський, О. О. Тараненко. К.: Довіра, 1994. 864 с.
13. Словник іншомовних слів / Укладачі: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. К.: Наук. думка, 2000. 680 с.
14. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т укр. мови НАН України. К.: Наук. думка, 2019. 288 с.
15. Хворостяний І.Г. Українська мова: лайфхаки / І.Г. Хворостяний. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.
16. Чукіна В.Ф. Граматика української мови в таблицях і схемах. К.: ВП Логос-М, 2017. 144 с.
17. Шевчук С., Виноградова Ю., Глушик С., Дияк О., Лобода Т. Український правопис: нова редакція : навч. посіб. / С. Шевчук та ін.; за ред. С. Шевчук. Київ : Алерта, 2020. 118 с.
18. Шпільчак М.В. Збірник тестових завдань для підготовки до національного мультипредметного тесту з української мови / Марія Шпільчак. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2023. – 88 с.
19. Ющук І. П. Українська мова: Підручник. К.: Либідь, 2003. 640 с.